

Našim kmetom.

(Dalje.)

Pot k sreči je ista pot, katero so nam že v mladih letih vcepili v našo dušo naši predniki, namreč pot poštenosti, pot bogaboječnosti, dela in zmernosti. Pošteno življenje v obitelji (familiji) je začetek in vrhunec vsake kulture, je biser neizmerne vrednosti. Nič na svetu ni lepšega in nič cenejšega, kakor čisto veselje v domači hiši med svojci, veselje, ki blaži srce, duh in čut.

Ne samo na deželi, temveč pač v vsakem domačem poklicu je vpliv gospodinje velikanskega pomena na vso družbinsko življenje. Ravno na deželi se kaže to najbolj.

Zastonj se trudi mož celi dan, zastonj išče in bega za srečo, zastonj za novim dobičkom, zastonj za novimi viri zaslužka, ako ima tako gospodinjo, katera ni varčna, je ves ta trud bil popolnoma zastonj! Med tem ko mora gospodar s težkim delom to prislužiti, kar je treba za življenje obitelji (familiji), je dolžnost gospodinje, da ona to, kar je mož zaslužil, varčno porabi, da pripravi prijazen dom vsem svojim.

Pregovor pravi: „Gospodinja lahko v predpasniku nese več iz hrama, kakor zamore gospodar z vozom pripeljati domov!“

Zopet drugi pregovor: „Gospodar podpira pri hiši en vogel, gospodinja pa tri!“

Marsikatera gospodinja misli, da je varčna. a v resnici pa je vse prej nego to, ker je njena varčnost navadno na nepravem mestu.

Kjer je gospodinja umazana in nima skrbi na snago, tam se možu ne bode nikdar do. lo. Radi tega si išče mož razvedrila kje drugod, navadno v krčmi. Ako je primoran ostati doma, se mu to zdi jako hudo, on je radi tega čmeren. Gospodinja še je v takem slučaju navadno bolj črna, ker ne pozna pravega vzroka, zakaj se mož „tako drži“ in nemir je gotov.

Vedi vsaka gospodinja, da je toraj prva in največja od zahtev, katere so se ti naložile, čistost, snaga in red! Ponos tvoje hiše naj bode gostoljubnost, blagoslov tvoje hiše pobožnost in bogaboječnost, a sreča tvoje hiše pa zadovoljnost!

Pošteni, pridni stariši so le tedaj srečni, ako se njihovim otrokom dobro godi oni v ta namen potrpijo, ako je treba, muke in nadloge, samo, da bi se njihovim otrokom boljše godilo.

Kako je pač lepo, ako obdelujeta oče in mati v slogi s svojimi otroci domačijo. Stem so si postavili temelj svoje bodoče sreče, svojega bodočega premoženja.

Kmečka obitelj (familija) pač ima v prvi vrsti namen, da povzdigne in zboljša stanje cele občine, celega ljudstva.

Kmečki stan ni samo glavna podlaga za občni blagor, za blagor in imetek celega naroda, temveč on je pravi vir sreče vsega človeštva, on je jedro cele države. Kmečki stan daruje domovini najboljše, najmočnejše vojake in slavni Moltke, umrli največji

vojskovodja nemškega cesarstva se je izrazil svoj čas o njem tako-le: „Ako kmečki stan propade, potem je kmalu, ne da bi le ena puška počila, zgubljena cela država, zgubljen cel narod!“

Ako toraj hočete, da vam bodejo prospevale kmetije, morate najprvič skrbeti za dobre kmetice. Te podpirajo potem ne le domače blagostanje, pač pa tudi blagostanje celega naroda. Nikdar pa ne bode ne prvega in ne drugega podpirala taka deklica, katera gleda samo na lišp.

Pridna gospodinja, tega imena ne zasluži tista, katera samo prav pridno dela od ranega jutra do poznega večera, temveč taka, katera še razven svoje delo opravlja in med tem misli, tako, da ima od dela, kolikor najbolj mogoče koristi. K temu ji bode največ pomagal razum, pomagala ji pa tudi bode dobro dovršena šola, pomagali njej bodejo gospodarstveni nauki. Skoraj v vsakem našem listu imamo kaj važnega o gospodinjstvu. Verjamite nam, da nikakor ne bode škodovalo, ako jih bere tudi gospodinja. Prvič bode našla v njih marsikatero dobro zrno za sebe, drugič pa ni nikakor nevarno, ako ve gospodinja tudi to, kar prav za prav ne spada v njeno stroko, ker spada v delokrog gospodarja. Ako ima gospodinja tudi o tem kako znanje, potem bode tem lažje podpirala svojega moža pri delu.

Pot k premoženju in k sreči toraj vodi ne le možko, temveč tudi žensko mladino skozi šolo in zatoraj so šole, v katerih se podučuje v gospodinjstvu, za naše kraje jako velike važnosti.

Malone vsaki boljši kmet na deželi se je s časom naučil, bodi si tako ali tako še družega deželnega jezika, namreč nemščine. Gospodinj pa bodeš jako malo našel, ki bi vsaj za silo razumele ta jezik. No, ako je sprevidel mož, kako važno je znanje družega deželnega jezika, zakaj se ga potem ne učijo deklice v kmečkih šolah bolj pridno, kakor do sedaj.

Žalibog živi dandanes mnogo deklic na deželi, katere nimajo kar nič pravega veselja do kmetijstva, ljubše jim je, da se klatijo po službah, po tovarnah (fabrikah) ali sploh v zidovju, kakor pa da bi delale na deželi v prekrasni naravi. Ako bi se bilo tako deklet prav odgojilo, potem bi imelo tudi gotovo več veselja do kmetijstva in bi bilo pozneje izvrstna gospodinja.

Toraj kmetice, že vaše hčerke morate tako vzgojiti, da bodejo imele veselje k poljedelstvu, k kmetiji. S tem podukom morate prav rano začeti, tako, da se bode v mlada srca vsejalo seme ljubezni do domače hiše, do domače zemlje in do kmečkega stanu.

Namesto, da jih pošiljate v klosterske šole, dajte jih v take šole, kjer se bodejo učile gospodinjstva. Ker pa se v teh šolah podučujejo predmeti večinoma povsod v nemškem jeziku, skrbite in zahtevajte, da se bodejo tudi vsaj deklice naučile toliko tega jezika, kolikor ga bodejo pri tem poduku rabile.

S tem bodele imele za nje in za celo kmetijstvo več zaslug, kakor mislite.